

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง จำนวน จำนวน 198 คน (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอยางสีสุราช. 2555 : 15)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง จำนวน 133 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ยามานะ (Yamane. 1973 : 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดได้ไม่

เกิน .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{198}{1+198(0.05)^2}$$

$$n = \frac{198}{1+0.4950}$$

$$n = \frac{198}{1.4950}$$

$$n = 132.44$$

ผู้วิจัยได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 133 คน

3. วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตำแหน่งงาน โดยการกำหนดแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ด้วยการนำจำนวนประชากรซึ่งเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ของแต่ละประเภทตำแหน่งงานแล้วคูณด้วยยอดจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จาก 7 องค์การบริหารส่วนตำบล (133 คน) จากนั้นหารด้วยจำนวนประชากรทั้งหมด 7 องค์การบริหารส่วนตำบล (198 คน)

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละประเภทตำแหน่งงานแล้ว จากนั้นผู้วิจัยจะทำการสุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยการนำจำนวนประชากรซึ่งเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วคูณด้วยยอดจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จาก 7 องค์การบริหารส่วนตำบล (133 คน) จากนั้นหารด้วยจำนวนประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด (198) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จนครบตัวอย่างทั้งสิ้น 133 ชุด

เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถมองภาพรวมของจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาจึงขอแนะนำเสนอรายละเอียดไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขงคีสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม

สังกัด	ประเภทตำแหน่งงาน												รวม	
	ข้าราชการ				ลูกจ้างประจำ				พนักงานจ้าง					
	ข้าราชการ		กลุ่มตัวอย่าง		ลูกจ้างประจำ		กลุ่มตัวอย่าง		ตามภารกิจ		ทั่วไป		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง				
อบต.นาภู	12	8	2	1	4	3	6	4	24	16				
อบต.ขงคีสุราษฎร์	15	10	1	1	9	6	15	10	40	27				
อบต.บ้านคู	14	9	-	-	8	5	4	3	26	17				
อบต.หนองบัวสันต	11	8	3	2	12	8	2	1	28	19				
อบต.คงเมือง	15	10	1	1	5	3	4	3	25	17				
อบต.เวียงคง	16	11	2	1	7	5	6	4	31	21				
อบต.ขามเรียม	10	7	4	3	8	5	2	1	24	16				
รวม	93	63	13	9	53	35	39	26	198	133				

ที่มา : สำนักงานท้องถิ่นอำเภอขงคีสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม (2555 : 8)

จากนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ (Accidentally sample) โดยผู้วิจัย นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทตำแหน่งงานทั้งหมด จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 133 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด และเป็นแบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เพศ และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิ์ท (LiKert five rating scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 72) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

การบริหารงานในระดับมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
การบริหารงานในระดับมาก	ให้	5 คะแนน
การบริหารงานในระดับปานกลาง	ให้	3 คะแนน
การบริหารงานในระดับน้อย	ให้	2 คะแนน
การบริหารงานในระดับน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เป็นคำถามแบบปลายเปิด

2. แบบสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) สัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

- 2.1 การบริหารงานตามหลักนิติธรรม
- 2.2 การบริหารงานตามหลักคุณธรรม
- 2.3 การบริหารงานตามหลักความโปร่งใส
- 2.4 การบริหารงานตามหลักความมีส่วนร่วม
- 2.5 การบริหารงานตามหลักความรับผิดชอบ
- 2.6 การบริหารงานตามหลักความคุ้มค่า

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. แบบสอบถาม

กำหนดขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น โดยทำการศึกษารายละเอียดจากตำรา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
  - 1.2 ร่างแบบสอบ เพื่อให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบของการวิจัย การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของถาม โดยอาศัยข้อมูลจากข้อ 1.1 ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ตำบล
  - 1.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม และความถูกต้อง
  - 1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ในด้านเนื้อหา ภาษา การวัดผลและประเมินผล โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruency หรือ IOC) โดยกำหนดให้มีคะแนน ดังนี้ (ปรับปรุงจากบุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 48)

ถ้าข้อคำถามมีความสอดคล้อง	มีค่า = +1 คะแนน
ถ้าข้อคำถามมีความไม่แน่ใจ	มีค่า = 0 คะแนน
ถ้าข้อคำถามไม่สอดคล้อง	มีค่า = -1 คะแนน
- ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป จึงถือว่าสามารถนำไปเป็นคำถาม

การวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) นางนัญญิกาล ศรีจันทร์โท วุฒิการศึกษา ร.ป.ม. ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ (นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล 8) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 2) นางศิริลักษณ์ สรรพอำไพ วุฒิการศึกษา กศ.ม. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกท่างาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
- 3) นางนภสร ดวงหัตถ์ชัย วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวัดผลและประเมินผล) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาโกวิทยา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

1.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาดูน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .95

1.6 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. แบบสัมภาษณ์

กำหนดขั้นตอน ดังนี้

2.1 กำหนดประเด็นสัมภาษณ์ตามกรอบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน

2.2 ร่างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้อง

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อ
ตรวจสอบ ความเที่ยงตรง ความถูกต้องเหมาะสม และครอบคลุมเนื้อหา

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์แล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูล

3. แผนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดแผนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 แผนการวิจัย

ขั้นที่	เครื่องมือ ที่ใช้	ข้อมูล	ระยะเวลาการ ดำเนินการ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ ยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	แบบ สอบถาม	ประชากร 198 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 133 คน	กุมภาพันธ์ – เมษายน 2556
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ของบุคลากรองค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราชที่มี ต่อการดำเนินงานตามหลักธรร มาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	แบบ สอบถาม	ประชากร 198 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 133 คน	กุมภาพันธ์ – เมษายน 2556
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลใน เขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัด มหาสารคาม	แบบ สอบถาม แบบ สัมภาษณ์	ประชากร 198 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 133 คน จำนวน 6 คน	กุมภาพันธ์ – เมษายน 2556

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ตอบแบบสอบถาม

1.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว จากนั้นจึงตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเอง

ดำเนินการสัมภาษณ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามศรีสุราช จำนวน 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามศรีสุราช จำนวน 1 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามศรีสุราช จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน จำนวน 1 คน หัวหน้ากองช่าง จำนวน 1 คน และผู้อำนวยการกองคลัง จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา ที่จะสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่ละคน และเตรียมเครื่องบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึกและอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

2.2 ขั้นดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ตามหัวข้อที่กำหนดไว้และจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์ พร้อมบันทึกเสียง

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
ทั้งหมดปรากฏว่าครบสมบูรณ์และถูกต้องทุกฉบับ

3.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ลงรหัส ตามแบบการลงรหัส (Coding form)

3.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5
ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

การบริหารงานระดับมากที่สุด	5 คะแนน
การบริหารงานระดับมาก	4 คะแนน
การบริหารงานระดับปานกลาง	3 คะแนน
การบริหารงานระดับน้อย	2 คะแนน
การบริหารงานระดับน้อยที่สุด	1 คะแนน

3.4 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขตอำเภออย่างสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ
เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่
ได้ไปเทียบเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ได้คะแนนค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการบริหารงานในระดับมาก
ที่สุด

ได้คะแนนค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการบริหารงานในระดับมาก

ได้คะแนนค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการบริหารงานในระดับปาน
กลาง

ได้คะแนนค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการบริหารงานในระดับน้อย

ได้คะแนนค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการบริหารงานในระดับน้อย
ที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) นำมาเรียบเรียงและจำแนก จากนั้น
นำมาสร้างข้อสรุปของแต่ละคน โดยแยกเป็นด้าน ๆ ทั้ง 6 ด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ ใช้ t -test (Independent Sample) และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ใช้ F -test (One – Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กรณีพบว่ามีความแตกต่างผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD (Least Significant different) (สุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ และพีรสิทธิ์ คำนวนศิลาปี. 2552 : 146-147)

4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และการพรรณนาความ

5. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics)